

EU-perspektiver

Europas apotek foran gjennomgripende endringer?

Oddbjørn Tysnes, Norges Apotekerforening

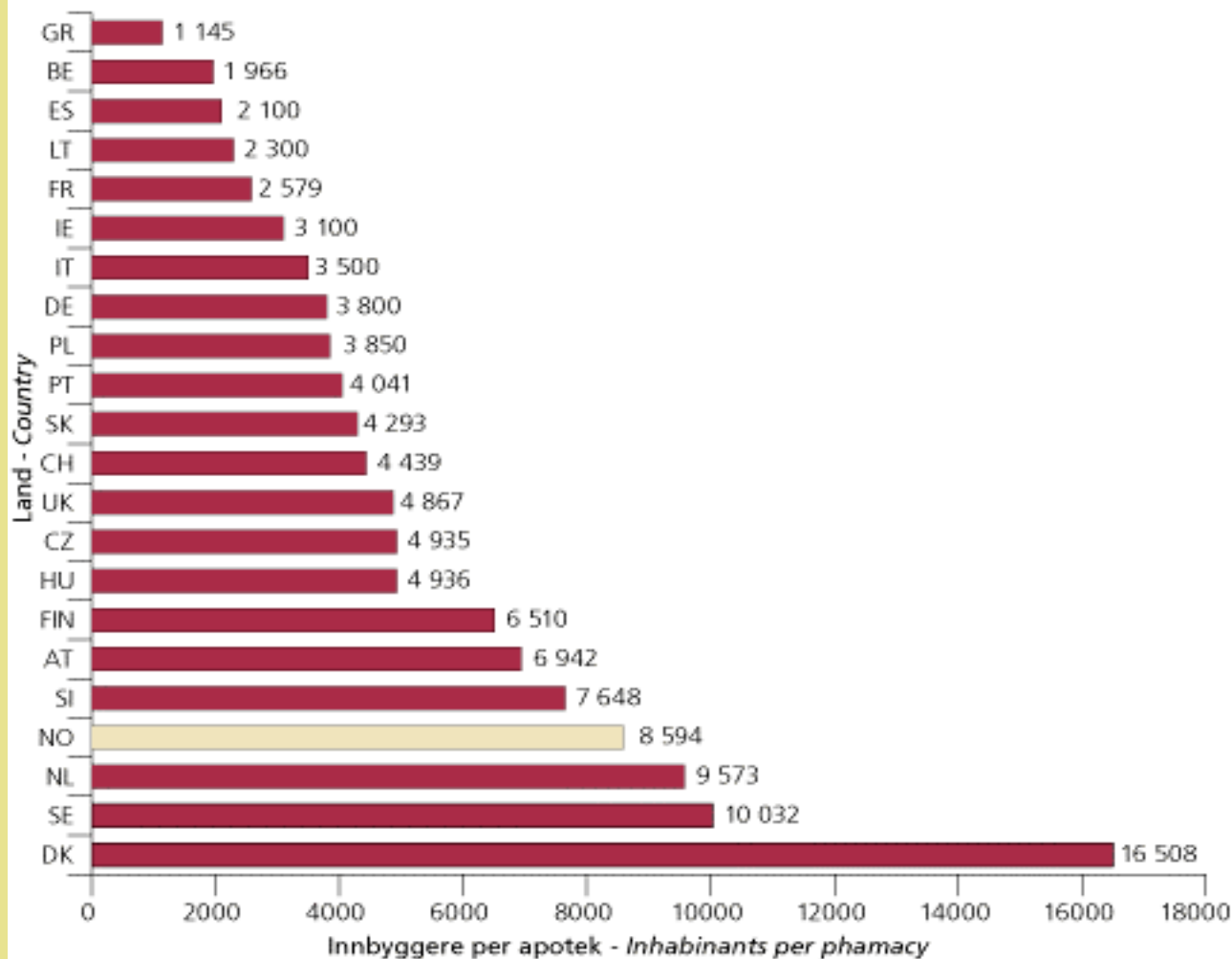
Det indre marked

- ***Fri flyt av varer.*** En vare som er lovlig produsert i et EØS-land skal fritt kunne selges i de øvrige EØS-landene uten ytterligere prøving og kontroll.
- ***Fri flyt av tjenester.*** Handel med tjenester er basert på prinsippet om likebehandling, uavhengig av tjenestens opprinnelsesland. Nasjonale reguleringer kan ikke diskriminere utenlandske tjenesteytere.
- ***Fri flyt av arbeidskraft.*** Borgere i EØS-landene kan bo, arbeide, starte bedrift og studere i alle EØS-land
- ***Fri bevegelse av kapital.*** Nasjonale regelverk for kapitaloverføringer skal ha samme effekt uavhengig av nasjonalitet

Apotekene i Europa - ulike typer

- **Engelsk/amerikansk:** Små apotek "shop-in-shop", "drug store, kjeder
- **Latinsk:** én farmasøyt - eier og driver
- **Sentral-Europa:** midt i mellom, ikke kjeder
- **Nordisk:** store apotek, flere farmasøyter

6.24 Antall innbyggere per apotek i Europa *Number of inhabitants per pharmacy in Europe*

Kilde - Source: AESGP

Tall fra 2003 - Figures from 2003

EU-saker med store konsekvenser for apotekene

- Tjenestedirektivet (Service Directive):
  - Fjerne juridiske barrierer som kan forhindre fri etablering av tjenesteytere og fri flyt av tjenester i medlemslandene
  - Full frihet i flyten av tjenester i det indre marked innen 2010.
- Gjensidig godkjenning av utdanninger (Recognition of Professional Qualifications Directive)

Financial Times (mars 2005) :

EU-kommisjonen går inn for en kraftig revisjon av forslaget til tjenestedirektiv. Kommisjonens president José Manuel Barroso betegnet direktivet som "*politisk og teknisk ubrukelig*" og at det er behov for en rekke forbedringer.

Europaparlamentet er skeptisk, og vil kunne fjerne helsesektoren fra tjenestedirektivet.

Politikk og taktikk gir midlertidig død for tjenstedirektivet?

- Langt kraftigere politisk motstand enn tidligere i flere av medlemslandene, spesielt i Frankrike og Tyskland. Anklager om "sosial dumping".
- Folkeavstemninger om EU-grunnlov kan sterkt svekke tjenstedirektivet

Sverige og Finland

Sverige

- Europadomstolen skal avgjøre om statsmonopolet på legemiddelsalg er i strid med grunnprinsippet ”fri flyt av varer” og etableringsfrihet.

Finland

- Næringsdepartementet og Helsedepartementet uenige i spørsmålet om reseptfrie legemidlers forhold til tjenstedirektivet

Professional Recognition Directive

- Gjensidig godkjenning av utdanninger
- Nytt direktiv med nye krav
- Mer felles utdanning, større fleksibilitet

Mulige endringer i EU:

- Tjenestedirektivet kan bli stoppet eller sterkt forsinket av ulike politiske årsaker
  - Helsetjenester kan bli unntatt fra tjenestedirektivet
  - Usikkert om apotek tjenester vil bli definert som helsetjenester
  - Egen regulering/generell liberalisering/fritt eierskap/kjeder over hele Europa?
- Reseptfrie legemidler kan selges utenom apotek i hele Europa?
- Netthandel med reseptfrie legemidler tillatt